

מאת: מירב גונן הנספחות המסחרית בסדני אוסטרליה (Merav.Gonen@IsraelTrade.gov.il)

בדצמבר 2008 הציגה ממשלת אוסטרליה תוכנית כוללת לצמצום פליטת מזהמי פחמן. גידול אוכלוסייה משמעותי, תעשיות מזהמות רבות ושימוש רב בפחם מביאים את אוסטרליה לצורך לנקוט בצעדים משמעותיים בנוגע למדיניות שינוי האקלים שלה ולעמוד בקו אחד עם מדינות מפותחות אחרות

לקראת מפגש קיוטו שיתקיים בקופנהגן בדצמבר 2009, מעונינת אוסטרליה להציג את החבילה השאפתנית שלה כחלק מהמאמץ הגלובלי לצמצום פליטות גזי החממה. התוכנית, אשר ממתנה כעת לאישור הפרלמנט האוסטרלי, תהווה צעד כלכלי מהפכני מאחר ובפעם הראשונה יושם תג מחיר על זיהום הפחמן. הממשלה תקבע יעד פליטות פחמן לאומי ובהתאם לו תמכור לתעשיות המזהמות היתרים לפליטות פחמן. מכניזם הסחר בפליטות הנקרא cap & trade מצריך מהחברות לקנות היתר לכל טון פחמן שהן פולטות (אין הגבלה על פליטת הפחמן האינדיבידואלית של חברות), ומחיר ההיתרים יקבע ע"י כוחות השוק (המחיר ההתחלתי מוערך ב 25 דולר אוסטרלי לטון פחמן). צפוי כי לדבר יהיו השלכות על דפוסי התחרותיות על מחירי המוצרים והשירותים וכן על ההחלטות של משקי הבית. צפוי כי התוכנית תעודד הן עסקים הן צרכנים לשנות את התנהגותם ולהעדיף טכנולוגיות ירוקות וכי נושא שינוי האקלים יכנס למערכת קבלת ההחלטות של חברות. התוכנית אמורה להיכנס לתוקף ביולי 2010

התוכנית כוללת התחייבות של ממשלת אוסטרליה להוריד את פליטות מזהמי הפחמן ב 5% (מתחת לרמות 2000) עד שנת 2020 ללא תנאים, וכן התחייבות להוריד את פליטות הפחמן ב 25% (מתחת לרמות 2000) עד שנת 2020, באם יושג הסכם בינלאומי. היעד ארוך הטווח הוא להוריד את פליטות הפחמן ב 60% עד שנת 2050.

על מנת לווסת את ההשפעות הכלכליות על עלויות החשמל הדלק והגן, יוצגו תוכניות סיוע שונות הן למשקי הבית, והן לעסקים, כולל לתעשיות המזהמות עצמן ולתחנות כח פחמיות על מנת לסייע להן להתמודד עם נטל העלויות הנוספות כמו כן על מנת להגן מעליה דרסטית של מזרחי הדלק, במשך 3 השנים הראשונות תווסת הממשלה את עלית מחירי הדלק, ע"י הורדה מקבילה של המיסוי על הדלק. בנוסף תקים הממשלה קרן פעולה לשינוי אקלים בסך 2.1 מיליארד דולר.

להלן פרוט התוכנית:

1. אנרגיה מתחדשת- ממשלת אוסטרליה הציבה יעד ליצור 20% מהחשמל ממקורות אנרגיה מתחדשים עד שנת 2020. על מנת לתמוך ביעד זה תציג הממשלה חקיקה להבטחת שוק לחשמל ממקורות מתחדשים.
2. אנרגיה ירוקה- ממשלת אוסטרליה תשקיע 4.5 מיליארד דולר ל"ס לעידוד שימוש במקורות טבע ליצירת אנרגיה ולמתן תמיכה במשקיעים לתמיכה באנרגיות ירוקות. תוכנית אחת הינה solar flagship program בה יושקעו 1.5 מיליארד דולר ל"ס לבנית 4 תחנות אנרגיה סולרית עם תפוקה כוללת של 1,000 מגהוואט. התוכנית השנייה הינה carbon capture & storage flagship program בה יושקעו 2.4 מיליארד דולר ל"ס במו"פ לטכנולוגיות פחם נקיות.
3. מכוניות ירוקות- קרן חדשנות של 1.3 מיליארד דולר ל"ס למו"פ לטכנולוגיות נקיות לכלי רכב.
4. עסקים נקיים- הגברת היעילות האנרגטית של בניינים ושל תהליכי יצור.
5. משקי בית- 4.4 מיליארד דולר ל"ס להשקעה בהגברת היעילות האנרגטית בבתים. כולל התקנת חימום מים סולרי ובידוד לגגות

מנקודת הראות הישראלית, אין ספק כי טמונות הזדמנויות רבות לחברות ישראליות היכולות להציע טכנולוגיות, מוצרים ושירותים המסיעים בהפחתת הפליטות או בעלי יעילות אנרגטית. ניתן לציין במיוחד את תחום האנרגיה הסולרית הביתית וכן מקורות אנרגיה מתחדשות אשר בהן יש לישראל מה להציע. כמו כן ניתן לשקול פרויקטי מו"פ משותף.